

KISVÁRDA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
18/2024. (XI.28.)
önkormányzati rendelete

Kisvárdai város természeti értékeinek helyi védelméről szóló 5/2015.(II.26.) önkormányzati rendelet
módosításáról

[1] Kisvárdai Város Önkormányzat Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 55. § (1) bekezdésében foglalt, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi Felügyeleti Osztályának az SZ/153/01734-5/2024. számú konzultációs adatlapjában foglalt kötelezettségei teljesítésére e rendeletet alkotja.

[2] Kisvárdai Város Önkormányzat Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 11. pontjában, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 55. § (1) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 55. § (2) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság véleményének kikérésével, a következőket rendeli el:

1.§ A Kisvárdai város természeti értékeinek helyi védelméről szóló 5/2015.(II.26.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 7/B. alcímének címében a „természeti érték” szövegrész helyébe, a „természeti emlék” szöveg lép.

2. § A Rendelet 6. alcíme a következő 11/A. §-al egészül ki.

„11/A. § A Kisvárdai Vár-tó helyi védett természeti terület fenntartási tervét a 10. melléklet tartalmazza.”

3. § A Rendelet 7. alcíme a következő 15/A. §-al egészül ki.

„15/A. § A Kisvárdai Várkert helyi védett természeti terület fenntartási tervét a 11. melléklet tartalmazza.”

4. § A Rendelet 7/A. alcíme a következő 15/D. §-al egészül ki.

„15/D. § A Nádas-tó helyi védett természeti terület fenntartási tervét a 12. melléklet tartalmazza.”

5. § A Rendelet 7/B. alcíme a következő 16/B. §-al egészül ki.

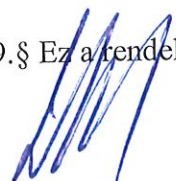
„16/B. § A platánfa helyi védett természeti emlék fenntartási tervét a 13. melléklet tartalmazza.”

6.§ A Rendelet 8. mellékletének első mondatában a „természeti érték” szövegrész helyébe, a „természeti emlék” szöveg lép.

7.§ A Rendelet 9. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

8. § A Rendelet a 2. melléklettel, 3. melléklettel 4. melléklettel és 5. melléklettel egészül ki.

9.§ Ez a rendelet a kihirdetésekor lép hatályba, és a hatálybalépést követő napon hatályát veszti.

Leleszi Tibor
polgármester

Barabás Jánosné dr.
jegyző

Záradék:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben biztosított jogkörömben eljárva - Kisvárdai város természeti értékeinek helyi védelméről szóló 5/2015.(II.26.) önkormányzati rendelet módosításáról – szóló rendeletet 2024. november 28. napján 14:00 órakor kihirdetem.

Barabás Jánosné dr.
Barabás Jánosné dr.
jegyző

– Előzetes hatásvizsgálat –

Kisvárdai város természeti értékeinek helyi védelméről szóló 5/2015.(II.26.) önkormányzati rendelet módosításához

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17.§-a előírja a jogszabály előkészítőjének azon kötelezettségét, hogy előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felmérje a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell.

A jogszabály társadalmi, gazdasági hatásai:

- A rendelet módosításnak nincsenek társadalmi, gazdasági hatásai.

A jogszabály költségvetési hatásai:

- A Fenntartási tervben szereplő fenntartási kötelezettségek teljesítésének vannak – előre nem látható – költségvetési kiadásai.

A jogszabály környezeti és egészségi következményei:

- A védett természeti területek fokozott védelme okán a jogszabálynak lehetnek pozitív környezeti hatásai.

A jogszabály adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:

- A jogszabály megalkotása nem jelenet plusz adminisztratív terheket.

A jogszabály megalkotásának szükségessége:

- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi Felügyeleti Osztályának az SZ/153/01734-5/2024. számú konzultációs adatlapjában foglalt kötelezettségek teljesítése.

A jogszabály megalkotásának elmaradása esetén várható következmények:

- Felsőbb jogszabállyal ellentétes önkormányzati rendelet.

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi feltételek:

- A személyi feltételek biztosítottak.

A jogszabály alkalmazásához szükséges szervezeti feltételek:

- A jogszabály alkalmazásának szükséges szervezeti feltételek biztosítottak.

A jogszabály alkalmazásához szükséges tárgyi feltételek:

- A jogszabály alkalmazásának nincsenek tárgyi feltételei.

A jogszabály alkalmazásához szükséges pénzügyi feltételek:

- A jogszabály alkalmazásához szükséges pénzügyi feltételeket a mindenkori költségvetési rendelet tartalmazza.

– Indokolás –

**Kisvárdai város természeti értékeinek helyi védelméről szóló 5/2015.(II.26.) önkormányzati rendelet
kiegészítéséhez**

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18.§-a előírja a jogszabály előkészítőjének azon kötelezettségét, hogy a jogszabály tervezetéhez indoklást csatoljon, amelyben bemutatja azokat a jogszabály normatív tartalmával összefüggő társadalmi, gazdasági, szakmai okokat, amelyek a javasolt szabályozást szükségessé teszik, továbbá ismerteti a jogi szabályozás várható hatásait, és az álláspontját az indokolás közzétételéről. A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolásában a jogszabály előkészítője bemutathatja a szabályozással összefüggő azon részletes körülményeket, amelyek a szabályozás értelmezését segíthetik, továbbá ismertetheti a szabályozás előzményeit.

Általános indoklás

A jogi szabályozás szükségességét alátámasztó társadalmi, gazdasági okok, célok:

- A rendelet módosításnak nincsenek társadalmi, gazdasági hatásai.

A jogi szabályozás szükségességét alátámasztó szakmai okok, célok:

- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi Felügyeleti Osztályának az SZ/153/01734-5/2024. számú konzultációs adatlapjában foglalt kötelezettségek teljesítése.

A jogi szabályozás várható hatásai:

- Felsőbb jogszabálynak megfelelő önkormányzati rendelet.
- A helyi védett természeti területek fenntartási feladatainak fokozott teljesítése.

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 21. § (2) bekezdés a) pontja alapján, jelen indokolás közzététele mellőzhető, mivel a jogszabály módosításnak jelentős társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása, környezeti és egészségi következménye, adminisztratív terheket befolyásoló hatása nem kimutatható.

1. melléklet a 18/2024.(XI.28.) önkormányzati rendelethez

9. melléklet az 5/2015.(II.26.) önkormányzati rendelethez

A kisvárdai platánfa helyi jelentőségű védett természeti emlék Természetvédelmi Kezelési Terve

1. Jelen helyi jelentőségű védelem természetvédelmi célkitűzése a városképi szempontból jelentős természeti emlék fennmaradásának biztosítása.
2. A természetvédelmi kezelés korlátai:
 - 2.1. A védettség nincs bejegyezve a tulajdoni lapra
 - 2.2. Nincs aktuális kezelője a természeti emlékeknek.
 - 2.3 A terület kezelése lényeges beruházást nem igényel.
 - 2.4. A természetes folyamatok közül a fa természetes öregedése az, mely hosszú távon befolyásolja az ideális célkitűzések megvalósítását, a többi természetes folyamatnak nincs jelentős módosító hatása. Az emberi hatások elsősorban a fa életlehetőségeire vannak hatással, ezáltal az ideális célkitűzést is befolyásolják.
3. Gyakorlati célkitűzések, stratégiák és feladatok meghatározása
 - 3.1. Gyakorlati célkitűzések:
 - 3.1.1 A platán védelme, hosszú távú megőrzése
 - 3.1.1 A természeti emlék bemutatásának biztosítása.
 - 3.2. Természetvédelmi stratégiák:
 - 3.2.1. Faj védelme:Kismértékű beavatkozással megoldható.
 - 3.2.2. Látogatás: A védett természeti emlék szabadon látogatható.
 - 3.2.3. A védett természeti emlék környezetében az esetleges beruházások (bontások, építkezések) csak a védett fa fennmaradását szolgáló megfelelő védő intézkedések kikötésével engedélyezhetők.
4. A faj védelmét szolgáló kezelési előírások:
 - 4.1. Tilos a fát kivágni, élő ágait, gallyait eltávolítani, azt bármi módon károsítani.
 - 4.2. A védett fa jelentős mértékű megváltoztatásának engedélyezéséhez a képviselő-testület hozzájárulása szükséges, kivéve, ha a fakivágás azonnali balesetveszély-elhárítás érdekében történik.
 - 4.3. A védett fa kivágásához hozzájárulás csak annak biológiai pusztulása esetén adható ki, valamint akkor, ha annak állapota a környezetre károsodással járó veszélyt jelent.
 - 4.4. Szükséges a fenntartó jellegű beavatkozások folyamatos biztosítása (hullott ágak és levelek összegyűjtése, esetlegesen bekövetkező, a fa vitalitását súlyosan veszélyeztető rovar vagy lombafertőzések elleni védekezés; A védett fán és környezetében növényvédő szereket és más vegyi anyagokat csak a Természetvédelmi Hatóság hozzájárulásával szabad alkalmazni.
 - 4.5. Tilos a talajfelszín letermelése, illetve feltöltése.
5. Közlekedést érintő kezelési előírások
 - 5.1. Gépjárművel parkírozni a fa védőövezetében tilos.
 - 5.2. A gépjárműforgalommal és parkolással kapcsolatos tiltások nem vonatkoznak kezelési és hatósági feladatokat ellátó gépjárművekre.
6. Építési tevékenységeket érintő kezelési előírások: A fa környezetében építési engedély csak feltételekkel, a fa védelmét szolgáló védőintézkedések előírásával adható ki.

Kisvárdai Vár-tó Helyi Jelentőségű Védett Természeti Terület

fenntartási terve

Tartalomjegyzék

1.	Előzmények	8
1.1.	A Kisvárdai Várt-tó bemutatása	8
2.	NATURA 2000 hatásbecslés.....	8
3.	A Vár-tó fenntartási terve	9
3.1.	Terület- és földhasználat	9
3.2.	Építési telkek kezelése.....	10
3.3.	Közlekedési területek kezelése	10
3.4.	Zöldfelületek kezelése	10

1. Előzmények

1.1. A Kisvárdai Vár-tó bemutatása

A Kisvárdai Vár-tó Magyarország északkeleti részén, Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyében, Kisvárdai város közigazgatási területén (966/8 hrsz.-on), nevéből adódóan a XV. századból ránk maradt Kisvárdai Vár előtt helyezkedik el. Északi végén a Vár található, északkeleti részén a Várkerti-stadion, keleti, déli, illetve nyugati részekről utcák fogják közre. A Vár-tó vízállásán a horgászat nem engedélyezett. Az éltető víznek köszönhetően alakult ki az ökológiai sokféleség, vízkedvelő növény és állatfajok.

Éghajlat:

Kisvárdai éghajlatát az alföldi és a hegyvidéki légáramlás egyaránt alakítja, mivel az [Alföldön](#), a Zempléntől és a [Kárpátoktól](#) alig 20–50 kilométerre helyezkedik el. Éghajlata kontinentális, így területén nagy hőingadozás jellemző: a legmelegebb és leghidegebb hónap átlaghőmérséklete között a különbség a 25 °C-ot is elérheti.

Domborzat:

Kisvárdát földrajzilag a keleti részén homokdombos területével a [Nyírség](#) homokbuckáihoz, nyugati részén a Rétköz mély fekvésű volt mocsárvilágához, és a két rész közé észak felé kiszélesedően beékelődő, a hajdani tölgyes erdővel borított, enyhén hullámos terület kapcsolja össze Dögén és Fényeslitkén át a [Tisza](#) jelenlegi öntésterületével. A terület a Nyírség legidősebb része.

Vízrajz:

K-ről és É-ről a Kraszna, majd a Tisza ártere határolja, míg ÉNy-on a Lónyai-csatorna felé folyik le. Ide tart egyetlen állandó jellegű vize, a III. számú főfolyás is (47 km, 310 km²). Száraz, mérsékelt vízhiányos terület.

Az időszakos vízfolyásokon nagyobb vízhozamokra általában csak tavasszal lehet számítani, míg az év nagyobb részében vizet alig találunk bennük. Víztisztaságuk – haván vizük – III. osztályú. Az időszakosan előforduló csapadékos évek fölös vizét több száz km-es csatornahálózat vezeti le, részben a Tiszához, részben a Krasznához és a Lónyai-csatornához.

2. NATURA 2000 hatásbecslés

Az Európai Unió által lehatározott NATURA 2000 élőhely hálózat egy összefüggő európai ökológiai hálózat, amely arra hivatott, hogy a közösségi jelentőségű természetes élőhely típusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmén keresztül biztosítsa a biodiverzitás megőrzését és hozzájáruljon kedvező ökológiai állapotuk fenntartásához, illetve helyreállításához. A Vár-tó különleges természet megőrzési terület.

A tó része különleges természet megőrzési területeknek is, ahol az adott területre jellemző közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű jelölő növényfajok és rendszertanilag nem a madarak osztályába sorolható jelölő állatfajok populációit vizsgálták:

- jelölő élőhelyeket és jelölő fajokat nem találtak a hatásterületen.

A terv, vagy a beruházás kedvezőtlen hatásai is megvizsgálásra kerültek:

- az élőhelyek nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások
- a fajokat nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások

A hatásviselőnek nyilvánított élőhelyek természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások vizsgálat során az alábbi megállapításokat teszik:

- a jelölő élőhelyeket a beruházás közvetlenül és közvetve sem érinti
- a jelölő fajokat a beruházás közvetlenül és közvetve sem érinti

3. A Vár-tó fenntartási terve

A tó és közvetlen környezetének folyamatos élőhely-fejlesztése: madárodúk, fészkelő helyek létesítése, őshonos növény- és állatfajok megőrzése, és folyamatos monitoringozása, invazív fajok visszaszorítása. A tavon található kis nádszigetek megóvása, az esetleges nádvágás csak a téli időszakban, február végéig történjen. A tó és környezete rendszeres természetvédelmi célú megfigyelése, kutatása, települési táji értékének megőrzése. A természeti, - képződményeket veszélyeztető tényezők kiszűrése. A tó által övezett félszigeten oktatási célból tanösvény létesítése – a helyszínen rendszeres, folyamatos környezeti programok, alkalmasszerű úgynevezett „élő” biológia órák bonyolítása. Ezek érdekében a terület természeti értékeit bemutató oktató táblák lettek kihelyezve. A területet látogatók természetvédelmi szemléletének erősítése. A kezelési területen a természetvédelmi és oktatási célokat szolgáló programokon túl egyéb kulturális rendezvények is tervezhetők, melyek a terület természetvédelmi céljait nem veszélyeztetik.

A Vár-tó és környezete szennyezés-mentes használata, a természeti értékekre és képződményekre veszélyes mértékű statikus, illetve dinamikus terhelések megelőzése.

A kezelési terület egyedi táji értékeinek megőrzése, gyarapításra szolgáló irányelvek, eszközrendszer kidolgozása.

A kondicionáló, esztétikai és történeti jelentőségű zöldfelületek fenntartása, kiegészítése a tájkaraktert reprezentáló honos fákkal, cserjékkel. A terület természeti értékeinek bemutatása a természetvédelmi szemlélet erősítése érdekében.

3.1. Terület- és földhasználat

A Vár-tó és közvetlen környezete szennyezést okozó, vagy veszélyeztető létesítmény, telephely, nem telepíthető, ilyen tevékenység (pl.: kezeletlen szennyvíz kibocsátás, hulladéklerakás, talajt, vizet szennyező ártalmas vegyszer használata) nem végezhető. Az érintett területen még a tisztított szennyvíz elszikkasztása (felszín alatti vízbe történő közvetett bevezetése) is tilos.

A helyreállított állapot után folyamatosan törekedni kell a tó vízszintjének szinten tartására figyelembe véve az ökológiai igényeket. Bármilyen vízkiemelés, vagy vízszintsüllyesztéssel járó (pl.: építési) tevékenység, valamint kútúrás végzése előzetes mérlegelést igényel. A területet érintő fejlesztések esetében szem előtt kell tartani a kulturális és történelmi értékek megőrzése mellett a táj- és természetvédelmi érdekeket, törekedni kell a tájpotenciál növelésére.

3.2. Építési telkek kezelése

A kezelési terület környékén levő ingatlanok jelenleg is közművesítettek, a rendezett szenny- és csapadékvíz elvezetést és annak karbantartását a továbbiakban is biztosítani kell.

A kezelési terület környezetében figyelemmel kell lenni a kezelési területet érintő többlet forgalmat indukáló (pl.: szolgáltatásokkal járó) építmények tervezésére. Azok hatását a kezelési területre nézve vizsgálni kell.

Az építésből származó statikus terhelések nagyságát, valamint az épület- és közműépítésekől, közlekedésből származó dinamikus terhelések mértékét a védett természeti területen annak természeti értékeit nem veszélyeztető módon kell meghatározni. Az engedélyezett építési munkálatok a település jegyzőjének szakmai felügyelete mellett végezhető.

A kezelési terület tágabb környezetében új épület létesítése, meglévő épület felújítása a kisvárosi jellegű településképpel harmonizáló épülettömeggel, anyaghasználattal, szín- és formavilággal történhet.

3.3. Közlekedési területek kezelése

A közút közvetlen környezetében a kezelési terület természeti értékeinek megőrzésével összhangban levő tevékenység tervezhető. A kezelési területen a téli üzemeltetés során kerülni kell a növényzetet károsító ipari só használatát, a síkosság-mentesítést homok- vagy bazalt zúzalékkal kell megoldani.

3.4. Zöldfelületek kezelése

A meglévő értékes faegyedeket és cserjéket meg kell őrizni, a területen egykor természetes módon előforduló növény- és állatfajok megőrzése, és folyamatos ellenőrzése szükséges. Törekedni kell arra, hogy a kezelési terület környezetében található ingatlanok kertjeibe agresszív özönnövény fajok ne telepítsenek. A gyom- és allergén növényfajok terjedését meg kell akadályozni. A területen csak minimális mértékű vegyszerhasználat lehetséges. A kezelési területen az utcai bútorok (pihenő padok), tájékoztató táblák, cégerek egységes rendszerben, esztétikus megjelenéssel telepíthetők.

A kezelési területen található halak, kételtűek, hüllők, madarak, emlősök, ízeltlábúak meglétét folyamatosan monitoringozni kell, búvó, szaporodási helyüket biztosítani, ellenőrizni, és megóvására

törekedni kell. Életterüket tartósan megrongálni szigorúan tilos, minimális zavarással kell közlekedni.

Kisvárdai Várkert Helyi Jelentőségű Védett Természeti Terület fenntartási terve

Tartalomjegyzék

1. Előzmények	14
1.1. A Kisvárdai Várkert bemutatása.....	14
2. NATURA 2000 hatásbecslés.....	14
3. A Várkert fenntartási terve.....	15
3.1. Terület- és földhasználat	16
3.2. Építési telkek kezelése.....	16
3.3. Közlekedési területek kezelése	16
3.4. Zöldfelületek kezelése	17

4. Előzmények

4.1. A Kisvárdai Várkert bemutatása

A Kisvárdai Várkert Magyarország északkeleti részén, Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyében, Kisvárdai város közigazgatási területén (963/3 hrsz.-on), nevéből adódóan a XV. századból ránk maradt Kisvárdai Várat körülvevő kert. Közvetlen szomszédságában található a Várkerti-stadion és a Várda Sport Hotel. A Várkertben található valaha vizes árokból visszamaradt, a Vár nyugati oldalán található kis tó, mint potenciális élőhely. Az éltető víznek köszönhetően alakult ki az ökológiai sokféleség, vízkedvelő növény és állatfajok.

Éghajlat:

Kisvárdai éghajlatát az alföldi és a hegyvidéki légáramlás egyaránt alakítja, mivel az [Alföldön](#), a Zempléntől és a [Kárpátoktól](#) alig 20–50 kilométerre helyezkedik el. Éghajlata kontinentális, így területén nagy hőingadozás jellemző: a legmelegebb és leghidegebb hónap átlaghőmérséklete között a különbség a 25 °C-ot is elérheti.

Domborzat:

Kisvárdát földrajzilag a keleti részén homokdombos területével a [Nyírség](#) homokbuckáihoz, nyugati részén a Rétköz mély fekvésű volt mocsárvilágához, és a két rész közé észak felé kiszélesedően beékelődő, a hajdani tölgyes erdővel borított, enyhén hullámos terület kapcsolja össze Dögén és Fényeslitkén át a [Tisza](#) jelenlegi öntésterületével. A terület a Nyírség legidősebb része.

Vízrajz:

K-ről és É-ről a Kraszna, majd a Tisza ártere határolja, míg ÉNy-on a Lónyai-csatorna felé folyik le. Ide tart egyetlen állandó jellegű vize, a III. számú főfolyás is (47 km, 310 km²). Száraz, mérsékelten vízhiányos terület.

Az időszakos vízfolyásokon nagyobb vízhozamokra általában csak tavasszal lehet számítani, míg az év nagyobb részében vizet alig találunk bennük. Vízhőmérsékletük – haván vizük – III. osztályú. Az időszakosan előforduló csapadékos évek fölös vizét több száz km-es csatornahálózat vezeti le, részben a Tiszához, részben a Krasznához és a Lónyai-csatornához.

5. NATURA 2000 hatásbecslés

Az Európai Unió által lehatározott NATURA 2000 élőhely hálózat egy összefüggő európai ökológiai hálózat, amely arra hivatott, hogy a közösségi jelentőségű természetes élőhely típusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmének keresztül biztosítása a biodiverzitás megőrzését és hozzájáruljon kedvező

ökológiai állapotuk fenntartásához, illetve helyreállításához. A Várkert különleges természet megőrzési terület.

A tó része különleges természet megőrzési területeknek is, ahol az adott területre jellemző közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű jelölő növényfajok és rendszertanilag nem a madarak osztályába sorolható jelölő állatfajok populációit vizsgálták:

- jelölő élőhelyeket és jelölő fajokat nem találtak a hatásterületen.

A terv, vagy a beruházás kedvezőtlen hatásai is megvizsgálásra kerültek:

- az élőhelyek nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások
- a fajokat nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások

A hatásviselőnek nyilvánított élőhelyek természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások vizsgálat során az alábbi megállapításokat teszik:

- a jelölő élőhelyeket a beruházás közvetlenül és közvetve sem érinti
- a jelölő fajokat a beruházás közvetlenül és közvetve sem érinti

6. A Várkert fenntartási terve

A XV. századból ránk maradt, műemlékké nyilvánított várrom, az annak közvetlen környezetét alkotó Várkert élővilágának megőrzése a cél. A valaha vizes árokból visszamaradt, a Vár nyugati részén fekvő kis tó, mint potenciális élőhely megőrzése. A ki tó a kezelési terület északi szomszédságában található NATURA 2000 területeken fellelhető fajoknak adhat otthont mind időszakosan, mind állandó jelleggel. Ez nagyban elősegíti a Várkert természetes élővilágának visszaállítását és fennmaradását.

Fontos a rekonstruált tó, mint vizes élőhely és a kezelési területtel szomszédos „Kisvárdai Vár-tó Helyi Jelentőségű Védett Természeti Terület” közötti kapcsolat kialakítása. Ennek érdekében szükséges egy honos cserjékkel, fákkal szegélyezett a két vizes élőhelyet (és egyben a két helyi jelentőségű védett természeti terület) összekötő ösvény kialakítása, mely biztosítja a különféle fajok populációinak egymással való érintkezését. Ezzel megvalósulhat a fent említett NATURA 2000 területeken található fajok életterének bővítése, valamint a várrom és a hozzá kapcsolódó tavak egykori élővilágának tényleges visszaállítása.

A Várkert, mint élőhely fejlesztése, madárodúk, fészkelő helyek létesítése, őshonos növény és állatfajok megóvása, telepítése, invazív fajok visszaszorítása.

A várrom és a Várkert élővilágának rendszeres természetvédelmi célú megfigyelése, kutatása. A kezelési terület települési táji értékének megőrzése.

A természeti értékeket,- képződményeket veszélyeztető tényezők kiszűrése.

A területet látogatók kulturális és természetvédelmi szemléletének erősítése. A kezelési területen a természetvédelmi, kulturális és oktatási célokat szolgáló programokon túl egyéb olyan rendezvények is tervezhetők, melyek a terület természetvédelmi céljait nem veszélyeztetik.

A várrmot körülvevő Várkert, és az ahhoz tartozó tó szennyezés-mentes használata, a természeti értékekre és képződményekre veszélyes mértékű statikus, illetve dinamikus terhelések megelőzése a cél. A kezelési terület egyedi táji értékeinek megőrzése, gyarapítására szolgáló irányelveket be kell tartani. A kondicionáló, esztétikai és történeti jelentőségű zöldfelületeket fent kell tartani, illetve bővíteni a tájkeret reprezentáló honos fákkal, cserjékkel – figyelembe véve, hogy a Várkert korabeli történelmi emlékeket korhűen igyekszik reprezentálni.

6.1. Terület- és földhasználat

A Várkert és közvetlen környezete szennyezést okozó, vagy veszélyeztető létesítmény, telephely, nem telepíthető, ilyen tevékenység (pl.: kezeletlen szennyvíz kibocsátás, hulladéklerakás, talajt, vizet szennyező ártalmas vegyszer használata) nem végezhető. Az érintett területen még a tisztított szennyvíz elszikkasztása (felszín alatti vízbe történő közvetett bevezetése) is tilos.

A helyreállított állapot után folyamatosan törekedni kell a tó vízszintjének szinten tartására figyelembe véve az ökológiai igényeket. Bármilyen vízkiemelés, vagy vízszintsüllyesztéssel járó (pl.: építési) tevékenység, valamint kútúrás végzése előzetes mérlegelést igényel. A területet érintő fejlesztések esetében szem előtt kell tartani a kulturális és történelmi értékek megőrzése mellett a táj- és természetvédelmi érdekeket, törekedni kell a tájpotenciál növelésére.

6.2. Építési telkek kezelése

A kezelési terület környékén levő ingatlanok jelenleg is közművesítettek, a rendezett szenny- és csapadékvíz elvezetést és annak karbantartását a továbbiakban is biztosítani kell.

A kezelési terület környezetében figyelemmel kell lenni a kezelési területet érintő többlet forgalmat indukáló (pl.: szolgáltatásokkal járó) építmények tervezésére. Azok hatását a kezelési területre nézve vizsgálni kell.

Az építésből származó statikus terhelések nagyságát, valamint az épület- és közműépítésekől, közlekedésből származó dinamikus terhelések mértékét a védett természeti területen annak természeti értékeit nem veszélyeztető módon kell meghatározni. Az engedélyezett építési munkálatok a település jegyzőjének szakmai felügyelete mellett végezhető.

A kezelési terület tágabb környezetében új épület létesítése, meglévő épület felújítása a kisvárosi jellegű településképpel harmonizáló épülettömeggel, anyaghasználattal, szín- és formavilággal történhet.

6.3. Közlekedési területek kezelése

A kezelési terület déli részén található, jelenleg is járdaként funkcionáló vonalas létesítmény továbbra is kizárólag a gyalogos és kerékpár-forgalom számára legyen elérhető. A járda közvetlen környezetében a kezelési terület természeti értékeinek megőrzésével összhangban levő tevékenység

végezhető. A kezelési területen a téli üzemeltetés során kerülni kell a növényzetet károsító ipari só használatát, a síkosság-mentesítést homok- vagy bazalt zúzalékkal kell megoldani.

6.4. Zöldfelületek kezelése

A meglévő értékes faegyedeket és cserjéket meg kell őrizni, a területen egykor természetes módon előforduló növény- és állatfajok megőrzése, és folyamatos ellenőrzése szükséges. Törekedni kell arra, hogy a kezelési terület környezetében található ingatlanok kertjeibe agresszív özönnövény fajok ne telepítsenek. A gyom- és allergén növényfajok terjedését meg kell akadályozni. A területen csak minimális mértékű vegyszerhasználat lehetséges. A kezelési területen az utcai bútorok (pihenő padok), tájékoztató táblák, cégek egységes rendszerben, esztétikus megjelenéssel telepíthetők.

A kezelési területen található halak, kételtűek, hüllők, madarak, emlősök, ízeltlábúak meglétét folyamatosan monitoringozni kell, búvó, szaporodási helyüket biztosítani, ellenőrizni, és megóvásáért törekedni kell. Életterüket tartósan megrongálni szigorúan tilos, minimális zavarással kell közlekedni.

4. melléklet a 18/2024.(XI.28.) önkormányzati rendelethez

12. melléklet az 5/2015.(II.26.) önkormányzati rendelethez

A Kisvárdai Nádas-tó Helyi Jelentőségű Védett Természeti Terület

fenntartási terve

1. Előzmények	20
1.1. A Nádas-tó bemutatása	20
2. A Nádas-tó régi állapotának leírása	21
2.1. A meder állapota	21
2.2. Műtárgyak állapota	21
3. A 2015-2016 év közötti helyreállítási munkálatok	21
3.1. Tervezési szempontok	21
3.2. Tervezési alapadatok	21
3.3. Feltöltődés vizsgálata, geotechnikai feltárás	22
4. NATURA 2000 hatásbecslés	8
5. A Nádas-tó jelenlegi állapota	23
5.1. A meder állapota	23
5.2. Létesített földművek	23
5.3. Műtárgyak	23
5.4. Üzemi utak	24
5.5. Telepített növényzet	24
5.6. Vízfelület	24
6. A Nádas-tó fenntartási terve	9
6.1. Terület- és földhasználat	25
6.2. Építési telkek kezelése	10

1. Előzmények

1.1. A Nádas-tó bemutatása

A Kisvárdai Nádas-tó Magyarország északkeleti részén, Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyében, Kisvárdai város közigazgatási területén (0175/22 hrsz.-on), a Kisvárdai Várfürdő mögött helyezkedik el. Északi végén a Pontyos-tó található, a két tavat csak a töltés választja el egymástól, jellegükben mégis más és más vizek. A Pontyos-tó funkciója horgászat, míg a nádas tavon a csónakhasználat is engedélyezett. Nyugati oldalán a Belfő csatorna, keleti oldalán mezőgazdasági jellegű területek találhatók. A Nádas-tó NATURA 2000 terület, és a Kisvárdai-gyepek (HUHN20113) különleges természet megőrzési terület közé tartozik. A nevéből adódóan a terület egy része a város melletti vizes nádas része volt. A településről érkező csapadékvíz befogadását szolgálta. Az éltető víznek köszönhetően alakult ki az ökológiai sokféleség, vízkedvelő növény és állatfajok.

Éghajlat:

Kisvárdai éghajlatát az alföldi és a hegyvidéki légáramlás egyaránt alakítja, mivel az [Alföldön](#), a Zempléntől és a [Kárpátoktól](#) alig 20–50 kilométerre helyezkedik el. Éghajlata kontinentális, így területén nagy hőingadozás jellemző: a legmelegebb és leghidegebb hónap átlaghőmérséklete között a különbség a 25 °C-ot is elérheti.

Domborzat:

Kisvárdát földrajzilag a keleti részén homokdombos területével a [Nyírség](#) homokbuckáihoz, nyugati részén a Rétköz mély fekvésű volt mocsárvilágához, és a két rész közé észak felé kiszélesedően beékelődő, a hajdani tölgyes erdővel borított, enyhén hullámos terület kapcsolja össze Dögén és Fényeslitkén át a [Tisza](#) jelenlegi öntésterületével. A terület a Nyírség legidősebb része.

Vízrajz:

K-ről és É-ről a Kraszna, majd a Tisza ártere határolja, míg ÉNy-on a Lónyai-csatorna felé folyik le. Ide tart egyetlen állandó jellegű vize, a III. számú főfolyás is (47 km, 310 km²). Száraz, mérsékelt vízhiányos terület.

Az időszakos vízfolyásokon nagyobb vízhozamokra általában csak tavasszal lehet számítani, míg az év nagyobb részében vizet alig találunk bennük. Vízhőmérsékletük – haván vizük – III. osztályú. Az időszakosan előforduló csapadékos évek fölös vizét több száz km-es csatornahálózat vezeti le, részben a Tiszához, részben a Krasznához és a Lónyai-csatornához.

2. A Nádas-tó régi állapotának leírása

2.1. A meder állapota

A nem megfelelő vízgazdálkodásnak köszönhetően a nyári időszakban a tó szintje teljesen kiszáradt, veszélyeztette a vízhez kötött élővilágot. Az aszály természetes jelenség a térségben, mely a földrajzi adottságok miatt mindig is sújtotta. Előfordulásának gyakorisága azonban az utóbbi években jelentősen megnövekedett. Az aszály mértékéről 1961-től áll rendelkezésre térségi adat, 2015-ben rendkívül aszályos időszak volt, amikor a Nádas-tó élőhely védelmi célú helyreállítását elkezdték. A terület jelentősen iszapolódott, és lágyszárúak, főként nád benőtte a tó területét.

2.2. Műtárgyak állapota

A Nádas-tó vízháztartását szabályzó átereszt a Belfő csatorna 36+889 szelvényében helyezkedett el. Állapotát tekintve átereszként megfelelően funkcionált, azonban a növényzetben elbújva volt található, a tó vízszint szabályozására viszont alkalmatlan volt.

3. A 2015-2016 év közötti helyreállítási munkálatok

3.1. Tervezési szempontok

A Nádas-tó élőhely védelmi célú helyreállítási munkái során elsődleges szempont volt a tó alapfeladatának a biztosítása. Ezt a megfelelő vízmennyiség biztosításával, a feliszapolódás eltávolításával, valamint a műtárgyak helyreállításával, a megfelelő vízzárás biztosításával lehetett elérni.

A vízi létesítmény területén nagy vízhiány volt, mely veszélyeztette a helyi élővilágot ezért kiemelt jelentőséggel bírt a megfelelő vízmennyiség biztosítása. A Belfő csatornán keresztül a belvízből történő vízpótlásra adott a lehetőség, az őszi illetve a tavaszi magasabb vízállású időszakokban.

A Nádas-tóban lévő iszap mennyiségét eltávolították, mert az akkori állapotban nem volt alkalmas a megfelelő vízmennyiség és vízminőség biztosítására. Az iszap gazdaságosan a környező területek feltöltésével, szigetek kialakításával a legkisebb szállítási távolságok betervezésével helyezték el. Kiemelt feladat volt a tó üzembiztonságát garantáló műtárgy rekonstrukciója.

A fejlesztési elképzelések megvalósításának minimum feltétele, közel állandó üzemszint és vízminőség védelmi célú állandó vízpótlás biztosítása.

3.2. Tervezési alapadatok

A Nádas-tó alapadatai:

- Területe: 14.6 ha
- Üzemi vízszint: 96.50 mBf
- Maximális vízszint: 97.00 mBf
- átereszt ki-be folyási fenékszint: 95.66 mBf

- részű: 1:3

A Belfő- csatorna alapadatai:

- fenékesés: 0,26%
- részű: 1:2
- fenékszélesség: 2.0m
- vízhozam: 5.7 m³/s
- mértékadó vízszint: 96.67 mBf
- áteresztelvény száma: 36+889

A 004486 számú talajvízszint észlelő kút alapadatai:

- terepmagasság: 98.14 mBf
- peremmagasság: 98.65 mBf
- kútmélység: 91.75 mBf
- maximális vízállás: 96.13 mBf
- átlag vízállás: 96.81 mBf

3.3. Feltöltődés vizsgálata, geotechnikai feltárás

A terület teljesebb megismeréséhez jellemző pontokon talajmechanikai vizsgálatok történtek 4 darab 4-6 méteres talajfeltárással.

A furatok terepszint adatai:

1F	874325.481	325592.358	95.67
2F	874333.819	325430.813	95.82
3F	874798.652	325772.663	95.65
4F	874813.243	325634.047	95.97

A talajvíz a terepszint alatt 2m-rel jelentkezett a 3F-nél a nyugalmi szintje terepszint alatt 1m-rel állt meg. Bár a szintje elég ellentmondásosnak bizonyult a talajvízszint a területen nyomás alatt volt. Maximális szintje a jelentés szerint terepszinten várható. A talaj felső 0.5-1 métere humuszos, szerves iszap. További rétegek jellemző talaja kötött jellegű iszapos homok egy-egy agyagréteggel és 2F-3F-nél szemcsés homok iszapos homok réteggel. A tó kialakítását helyreállítását 80-100 cm mélyítéssel valósították meg. A kitermelt talaj feltöltésre alkalmas volt. A tó rézsűjét 1: 2.5 hajlással alakították ki.

4. NATURA 2000 hatásbecslés

Az Európai Unió által lehatározott NATURA 2000 élőhely hálózat egy összefüggő európai ökológiai hálózat, amely arra hivatott, hogy a közösségi jelentőségű természetes élőhely típusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmének keresztül biztosítása a biodiverzitás megővését és hozzájáruljon kedvező ökológiai állapotuk fenntartásához, illetve helyreállításához. A Nádas-tó a Kisvárdai-gyepek

(HUHN20113) különleges természet megőrzési terület részére. A terület különleges madárvédelmi területnek, ahol a kiemelt közösségi jelentőségű jelölő madárfajait vizsgálták.

A tó része különleges természet megőrzési területeknek is, ahol az adott területre jellemző közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű jelölő növényfajok és rendszertanilag nem a madarak osztályába sorolható jelölő állatfajok populációit vizsgálták:

- jelölő élőhelyeket és jelölő fajokat nem találtak a hatásterületen.

A terv, vagy a beruházás kedvezőtlen hatásai is megvizsgálásra kerültek:

- az élőhelyek nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások
- a fajokat nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások

A hatásviselőnek nyilvánított élőhelyek természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások vizsgálat során az alábbi megállapításokat teszik:

- a jelölő élőhelyeket a beruházás közvetlenül és közvetve sem érinti
- a jelölő fajokat a beruházás közvetlenül és közvetve sem érinti

5. A Nádas-tó jelenlegi állapota

5.1. A meder állapota

A tó területén lepelkotrást végeztek 13ha területen, átlagosan 0,8m vastagságban 95.00mBf szinten. A tó észak-keleti végén 94.5mBf szinten halágy került kialakításra melynek rézsú hajlása 1:3. A kotort mederanyag 44.818 m³ volt. Üzemi szinten a tó vízfelülete 12.3946ha, ebből sziget 1.4290ha, nádas 4.2829ha. A meder térfogata maximális vízszinten 155 155m³, melynek megoszlása a nádas területén 39 556m³, a kotrással érintett területen 115 599m³. A meder térfogata üzemi szinten 91 568m³, melynek megoszlása a nádas területén 19 859m³, a kotrással érintett területen 71 709m³.

5.2. Létesített földművek

A kotort mederanyag a partél közeli területen került elhelyezésre. Tömörítés, humuszosítás és felületrendezés után 97.30mBf szinten van kialakítva. A vízfelület középső részén két helyen sziget található 98.00mBf szinten. A sziget1 5367m², a sziget2 8922m² területű. A szigetek összterülete 1.4290ha, rézsú hajlása 1:3. A partél közelében a 4 méter stabilizált úttal párhuzamosan 6 méter parti sétány található 97.20mBf szinten melynek rézsú hajlása 1:3. A földművek létesítésekor 44.818m³ mederanyag került felhasználásra.

5.3. Műtárgyak

Belfő csatorna 36+889 szelvényében a Nádas-tó irányában áteresz található 95.66mBf fenékszinten, amely DN 100 HÓD-CSÖ mindkét végén előfejjel rendelkezik. A HÓD-CSÖ és a stabilizált út keresztezésénél 20cm plusz földtakarás van, mely által biztosított a 20tonnás tengelyterhelés a HÓD-CSÖVEK teherbírására. A tiltós áteresz Belfő csatorna felőli oldalán a műtárgy fölött 3 méter alatta 5 méter szélességben a csatorna partélig 23cm vastag reno matrac van kialakítva. A matrac 150g/m²

Terfil szűrőszöveten fekszik. A mederfenék 95.44mBf szinten 2 méter szélességben van, melynek rézsú hajlása 1:2. A tiltós áteresz Nádas-tó felőli oldalán a műtárgy alatt-fölött 3 méter szélességben a meder fenéktől (95mBf) a partélig (97.20mBf) 23cm vastag reno matrac található az 1:3 rézsűn, mely alatt 150g/m² Terfil szűrőszövet van.

5.4. Üzemi utak

Az ingatlan határvonalával párhuzamosan kivétel az erdősített területeknél 4 méter szélességben 97.3mBf szinten stabilizált út található. A kőlapos terített út 15cm szórt kőalappal, 10cm vastag salakterítéssel van kialakítva 1535 méter hosszban.

5.5. Telepített növényzet

A parti sétányon 2.9ha füvesítés történt. A nádas és egyéb természet közeli parti/mocsári növényzet fenntartásával, érintetlenségével 4ha 3870m²-en, a jelölő fajok elegendő bűvő, táplálkozó, illetve szaporodó helyet találhatnak maguknak. A tavat szegélyező területeken őshonos fasor és őshonos cserje csoportok találhatók.

5.6. Vízfelület

A tó vízszint szabályozása a tiltós áteresszel megoldott. Az őszi – tavaszi esős időszakban feltölthető maximális vízszintig. Számítások alapján a tó párolgási vesztesége a vegetációs időszakban 505mm, ami 55 376m³ vízmennyiségnek felel meg. A szivárgás mértéke a talaj áteresztőképesség együtthatójával számolva $k=7 \cdot 10^{-9}$ m/s, ezek alapján a féléves szivárgás 11 453m³ a tó vízszintjéből, 104mm a szivárgási veszteség.

A szivárgási és párolgási veszteség összesen 609mm, az éves vízpótlás 66.829m³.

A tó vízszintje a max szintre kerül feltöltésre a tavaszi belvizes időszakban 97.00mBf szintig, olyankor őszre 96.37mBf szintre üzemi vízszint alatt 13cm-re apad, ami a biztonságos üzemelést nem veszélyezteti.

Abban az esetben, ha tavasszal, vagy ősszel a Belfő csatornából nem lehetséges a tó vízszint feltöltése, akkor a talajvízből történik a pótlása, mivel a talajvíz nyomás alatt van. Minimális talajvízszint esetén is 96.13mBf szinten tartható a tó, ami 37cm-rel van az üzemi vízszint alatt. Ezt a tényt bizonyítja, hogy a mellette levő Pontyos-tó vízszintje is szokott 96.21mBf szinten lenni. Tehát a biztonságos üzemeléshez biztosított a megfelelő vízfeltöltés mindkét esetben.

6. A Nádas-tó fenntartási terve

Az itt megfogalmazott előírások célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírások, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az

előírások a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

A Nádas-tó a Kisvárdai-gyepek (HUHN20113) különleges természet megőrzési terület KE-12 kezelési egységbe tartozik.

A KE-12 kezelési egység egy horgászati célra is alkalmas, de természet közelebb vízparti/mocsári növényzetű élőhely helyreállítása valósult meg.

A kezelési egység meghatározó élőhely típusai: úszólápok, tözeges nádasok, télisásosok.

A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb élőhely típusok: üde és nedves cserjések.

A természet közeli vízparti/mocsári növényzet (20-30%) arányú nádas fenntartására törekszünk. A területen a növényvédelmet kizárólag vizekre és vízben élő szervezetekre nem veszélyes minőségű anyagokkal és kizárólag inváziós növényfajok irtása céljából lehet végezni.

Idegenhonos halfajok visszaszorítása kötelező, idegenhonos halfaj telepítése tilos.

A tavat szegélyző őshonos fasor folyamatos megfigyelése, gondozása történik, valamint az őshonos cserjés csoportok óvása is folyamatos. Erdőtelepítés a kezelési egység területén történt, és nem is javasoljuk.

A nyílt vízfelület helyreállításával a kezelési területen nőtt a jelölő fajok – vidra (*Lutra lutra*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*) állomány növekedése.

A megfelelő mértékben kialakult nádas és egyéb természet közeli parti/mocsári növényzet fenntartásával a fajok a város szomszédsága ellenére elegendő búvó, táplálkozó, illetve szaporodó helyet találtak maguknak.

Törekedni kell arra, hogy a kezelési terület környezetében található (legfőképp szabadidős célokat szolgáló) ingatlanok kertjeibe, udvaraira dísznövényként tájidegen özönnövény fajokat ne telepítsenek. A gyom- és allergén növényfajok terjedését meg kell akadályozni. A területen csak minimális mértékű vegyszerhasználat lehetséges.

6.1. Terület- és földhasználat

A tó és közvetlen környezete szennyezést okozó, vagy veszélyeztető létesítmény, telephely, nem telepíthető, ilyen tevékenység (pl.: kezeletlen szennyvíz kibocsátás, hulladéklerakás, talajt, vizet szennyező ártalmas vegyszer használata) nem végezhető. Az érintett területen még a tisztított szennyvíz elszikkasztása (felszín alatti vízbe történő közvetett bevezetése) is tilos.

A helyreállított állapot után folyamatosan törekedni kell a tó vízszintjének szinten tartására figyelembe véve az ökológiai igényeket. Bármilyen vízkiemelés, vagy vízszintsüllyesztéssel járó (pl.: építési) tevékenység, valamint kútúrás végzése előzetes mérlegelést igényel. A területet érintő fejlesztések esetében szem előtt kell tartani a kulturális és történelmi értékek megőrzése mellett a táj- és természetvédelmi érdekeket, törekedni kell a tájpotenciál növelésére.

6.2. Építési telkek kezelése

A kezelési terület környezetében figyelemmel kell lenni a kezelési területet érintő többlet forgalmat indukáló (pl.: szolgáltatásokkal járó) építmények tervezésére. Azok hatását a kezelési területre nézve vizsgálni kell.

Az építésből származó statikus terhelések nagyságát, valamint az épület- és közműépítésekől, közlekedésből származó dinamikus terhelések mértékét a védett természeti területen annak természeti értékeit nem veszélyeztető módon kell meghatározni. Az engedélyezett építési munkálatok a település jegyzőjének szakmai felügyelete mellett végezhető.

5. melléklet a 18/2024.(XI.28.) önkormányzati rendelethez

13. melléklet az 5/2015.(II.26.) önkormányzati rendelethez

Kisvárdai platánfa Helyi Jelentőségű Védett Természeti Emlék

fenntartási terve

Tartalomjegyzék

1. Előzmények	29
1.1. A Kisvárdai platánfa bemutatása.....	29
2. A kisvárdai platánfa fenntartási terve	29

1. Előzmények

1.1. A Kisvárdai platánfa bemutatása

A Kisvárdai keleti platán (*Platanus orientalis*) Magyarország északkeleti részén, Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyében, Kisvárdai város közigazgatási területén (1232/17 hrsz.-on), a Krucsay- Várdai I. utcai körforgalom mellett helyezkedik el. A platánfát utcák fogják közre.

Nagy méretű (kb. 35m) terebélyes lombhullató fafaj. Sima kérge szürke színű lemezekben pikkelyszerűen leválók. A levél 3-5 karéjú kb. 10-25cm széles. Szélporozta egyivarú virágai kis kerek fejcskében tömörülnek. 2,5cm-es jellegzetes sörétes termése gömbölyű, vagy tojás alakú.

Az öreg platánfák kioldvasadó törzseiben számos odólakó madár talál fészkelőhelyet, pl. a fekete harkály (*Dryocopus martius*), csóka (*Corvus monedula*), seregély (*Sturnus vulgaris*).

A kikorhadott üregek a madarak mellett a korai denevéreknek (*Nyctalus noctula*), vörös mókusoknak (*Sciurus vulgaris*) is búvóhelyet nyújthatnak.

A keleti platánfa törzs körmérete 3m 30cm, magassága 20m, tekintélyes méretű egyed, közvetlen környezetében egyedi megjelenésű. Az adott környezeti és élőhelyi viszonyokra jellemző természetesség jellemzi. Állandó emberi hatások érik (közlekedés, burkolt felszín). Mérete és kora alapján helyi viszonylatban értékes díszfa, amely fokozottan sérülékeny és esztétikai, természetvédelmi értékkel bír.

2. A kisvárdai platánfa fenntartási terve

Városképi szempontból jelentős természeti emlék fennmaradásának biztosítása a cél. A természetes folyamatok közül a fa természetes öregedése az, mely hosszú távon befolyásolja az ideális célkitűzések megvalósítását, a többi természetes folyamatnak nincs jelentős módosító hatása.

Az emberi hatások elsősorban a fa életlehetőségeire vannak hatással, ezáltal az ideális célkitűzést is befolyásolják.

A platán védelme és hosszú távú megőrzése, természetvédelmi értékének bemutatásának biztosítására kell törekedni. A védett természeti érték szabadon látogatható, közterületen helyezkedik el. A védett természeti érték környezetében az esetleges beruházások (bontások, építkezések) csak a védett fa fennmaradását szolgáló megfelelő védő intézkedések kikötésével engedélyezhetők.

A faj védelmét szolgáló kezelési előírások:

Tilos a fát kivágni, élő ágait, gallyait eltávolítani, azt bármilyen módon károsítani.

A védett fa jelentős mértékű megváltoztatásának engedélyezéséhez a képviselő-testület hozzájárulása szükséges, kivéve, ha a fakivágás azonnali balesetveszély-elhárítás érdekében történik.

A védett fa kivágásához hozzájárulás csak biológiai pusztulása esetén adható ki, valamint akkor, ha annak állapota a környezetre károsodással járó veszélyt jelent.

Szükséges a fenntartó jellegű beavatkozások folyamatos biztosítása (hullott ágak, levelek összegyűjtése, esetlegesen bekövetkező, a fa vitalitását súlyosan veszélyeztető rovar, vagy lombfertőzések elleni védekezés; A védett fán és környezetében növényvédő szereket és más vegyi anyagokat csak a Természetvédelmi Hatóság hozzájárulásával szabad alkalmazni.

Gépjárművel a fa védőövezetében parkolni tilos. A gépjárműforgalommal és parkolással kapcsolatos tiltások nem vonatkoznak kezelési és hatósági feladatokat ellátó gépjárművekre.

A fa környezetében építési engedély csak feltételekkel, a fa védelmét szolgáló védőintézkedések előírásával adható ki.